

NOTA DE PREMSA

27 de desembre de 2011

El Síndic presenta l'Informe Anual de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura al Parlament de Catalunya

Rafael Ribó ha lliurat aquest matí a la presidenta del Parlament, Núria de Gispert, l'Informe Anual de l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura corresponent a l'any 2011. El document recull 22 recomanacions, entre elles, col·locar més càmeres i sistemes de gravació a tots els centres i pavellons hospitalaris penitenciaris, imprimir el número d'identitat professional del funcionari o la funcionària de vigilància penitenciària i crear un cos de funcionaris amb formació específica en l'àmbit de la justícia juvenil.

La Convenció contra la tortura i altres penes o tractes cruels, inhumans o degradants va ser adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 10 de desembre de 1984, i va entrar en vigor el 26 de juny de 1987. Anys més tard, l'Assemblea General de les Nacions Unides va adoptar, mitjançant la Resolució 57/199, del 18 de desembre de 2002, el Protocol facultatiu de la Convenció contra la tortura i altres tractes o penes cruels, inhumans o degradants, que aporta un enfocament innovador en la lluita contra la tortura, des de la perspectiva de la prevenció.

D'acord amb l'article 17 del Protocol, poden ser un o diversos els mecanismes nacionals de prevenció. De conformitat amb aquest article 17 i amb les competències de Catalunya en la prevenció de la tortura, i tenint en compte les competències i les funcions que l'Estatut d'autonomia encomana al Síndic de Greuges en l'exercici de la funció de protecció i de defensa dels drets de les persones, la Llei 24/2009, de 23 de desembre, del Síndic de Greuges, en l'article primer, atribueix a aquesta institució la condició d'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants.

Per tal de realitzar la tasca encomanada, el Síndic està dotat per Llei d'un **Consell Assessor**, els membres del qual són escollits pel Parlament i nomenats pel president o presidenta del Parlament, atenent la distribució següent: dos membres a proposta de col·legis professionals d'advocats, dos membres a proposta de col·legis professionals de l'àmbit de la salut, quatre membres a proposta d'organitzacions no governamentals de defensa dels drets humans, especialment de les que treballen per la prevenció de la tortura, dos membres a proposta de centres universitaris de recerca en matèria de drets humans, i dos professionals amb experiència en l'àmbit de la prevenció de la tortura i en el treball amb persones privades de llibertat.

El Consell Assessor exerceix, entre altres, les funcions de formular propostes d'actuació, confeccionar i mantenir una llista de persones expertes en diferents àmbits que puguin ser requerides per l'Equip de Treball per

acompanyar-lo o assessorar-lo amb relació a una visita, prestar assessorament i elaborar estudis i dictàmens.

L'article 76 de la Llei del Síndic preveu la creació d'un **Equip de Treball** dedicat a dur a terme visites periòdiques als llocs on es troben persones privades de llibertat; aquestes visites s'han desenvolupat d'acord amb uns protocols d'actuació basats en criteris internacionals. L'Equip de Treball ha elaborat periòdicament, amb l'assessorament del Consell Assessor, un programa de treball temptatiu, que ha inclòs els centres i els llocs de detenció que es podrien visitar, i també els objectius de cada visita. S'ha procurat que la tipologia de centres i llocs de detenció objecte de visita sigui diversa i que abasti tota la geografia catalana. Les visites s'han fet sense previ avís i durant el dia.

Pel que fa a les visites realitzades, aquest any han estat un total de 17, repartides entre centres penitenciaris (6 centres), comissaries de policia (8), centres de justícia juvenil (1), centres de protecció de menors (1) i centres de persones amb discapacitat(1). Les xifres indiquen que durant el primer any de posada en funcionament del Mecanisme de Prevenció de la Tortura a Catalunya hi ha hagut una diversificació dels centres visitats (cinc tipologies diferents de centres), però amb una incidència més alta pel que fa a les comissaries de policia i els centres penitenciaris

L'informe finalitza amb un seguit de conclusions i amb 22 recomanacions, de les quals s'ha considerat oportú destacar les següents:

- **Centres penitenciaris:** (1) Cal col·locar més càmeres i sistemes de gravació a tots els centres i pavellons hospitalaris penitenciaris, a excepció dels lavabos, despatxos mèdics, cel·les individuals, habitacions de comunicacions i despatxos per a entrevistes reservades amb advocats o altres professionals. En particular, a les cel·les destinades a fer-hi els aïllaments provisionals i les immobilitzacions, i també a les habitacions o despatxos on actualment es practiquen els escorcolls que impliquen el despullament de la persona.
- **Centres penitenciaris:** (5) Cal imprimir el número d'identitat professional del funcionari o la funcionària de vigilància penitenciària en totes les peces que integren l'uniforme o bé fer un carnet com el que porten els professionals de tractament i l'equip de direcció penjat del coll.
- **Centres de justícia juvenil:** (9) S'ha de crear un cos de funcionaris amb formació específica en l'àmbit de la justícia juvenil i la responsabilitat penal dels menors, responsable de garantir la seguretat i assolir una convivència ordenada als centres.
- **Comissaries de les policies locals:** (20) Cal que s'acrediti el compliment dels articles 520.4 i 767 de la LECrim, que ordenen la immediata comunicació de la detenció al Col·legi d'Advocats, de manera que es garanteixi l'assistència lletrada del detingut des del primer moment en què es produeix la detenció i durant tot el temps en què transcorre la situació de privació de llibertat.
- **Ciutat de la justícia:** (22) El temps d'estada dels menors de protecció a l'àrea de detenció de la Ciutat de la Justícia ha de ser el mínim imprescindible, només per dur a terme la identificació i la formalització de

les actuacions policials i judicials oportunes. Així mateix, cal garantir la completa separació respecte dels menors de reforma.

En compliment de l'article 74 de la Llei del Síndic, aquest és el segon informe monogràfic que es presenta sobre les actuacions efectuades com a Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura i d'altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants, durant l'any 2011.